

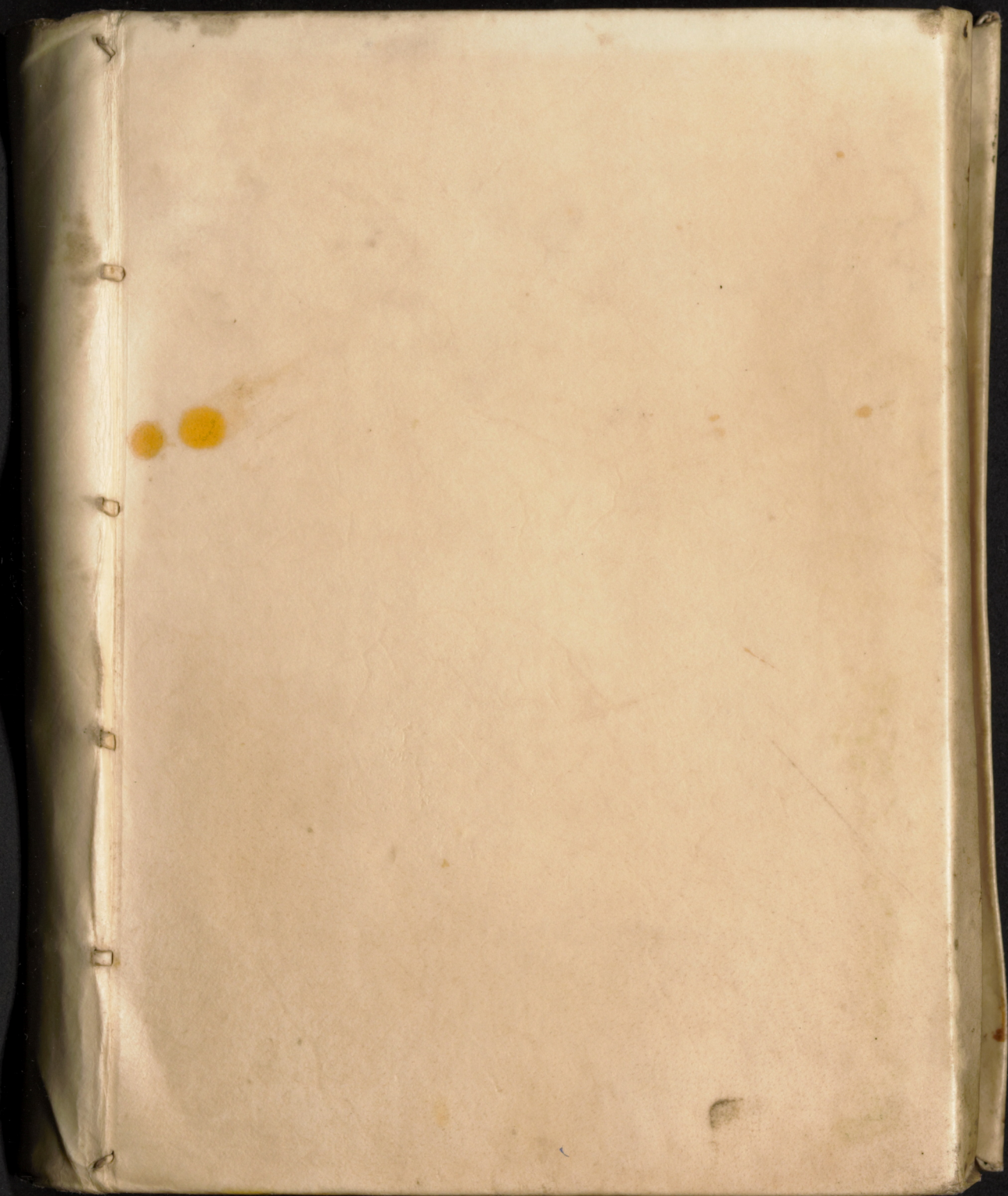
Special Verdrag ende Accordt, wegen der Froen ende Hoffdiensten/ Mitzgaders anderen tho der Grafflicken Hoffholdinge praestation, By onderhandelinghe van myn Heeren den Gecommitteerden van die Vermogende Heeren Staten Generael der Vereenichde Nederlanden/ tüsschen Den ... Heren Enno Graeff ende Heere tot Oistfrießandt ... Ende den Onderdanen des Amptes Aurick/ Up den Landtage tot Oisterhusen den 20. Maii 1611. upgerichtet

[S.l.], 1612

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn788381962>

Druck Freier Zugang

~~Handwritten scribble~~ 22

Ms. F. 21-343

40. 5

418

Jc-1450¹⁻⁹

Jc

Jc

Special Verdrag ende Accordt,

wegen der

VRoen ende Hoff=
diensten/ Missgaders anderen tho
der Grafflicken Hoffholdinge præstatiën,

By onderhandellinge van myn Heeren den Becommiteerden van die
Vermogende Heeren Staten Genrael der Vereenichde
Nederlanden/ tusschen.

Den Welgeboren Graven ende Heeren /
Heren ENNO Graeff ende Heere tot
Dissfrichandt/ Heeren tot Esens/ Stedesdorp
ende Wittmunde/ &c.

Ende

Den Onderdanen des
Amptes Aurick /

By den Landtage tot Dissfrhusen des
20. Maÿ 1611. vprichet.

Bedruckt im Jahr 1612.

V E N D Grave ende
Heere tot Ostfrießlandt/
Heere tot Esens / Stedes
dorp / ende Wittmunde / 2c.
Doen kundt mis desen / dat
Wy begerende tot Soulagemente van on-
se goede Onderdanen Awriccker Ampts/
te versien tegende Clachten by hun gedaen/
wegen der Vermeerderinge ende Steige-
ringe van Froen : ende Hoffdiensten /
Missgaders van t'gene sy luyden t'onser
Hoffholdinge nha oldt gebruyck te geven
plachten / met voorgemelte onse Onderda-
nen veraccordeert ende verdragen syn / dat
sy luyden an ons voortaeen sullen praestiren
doen ende betalen / t'ghene hyrnae gespeci-
ficiert staet.

Erste

Kristelick de Ripster ende Broeckmers/alle
Jaer op elck Demet ein pondt Specks /het
welcke van onsent wegen entfangen sal
werden/van de Ripster in de Ripe / van de
Northbroeckmers tot Marienhabe / ende van die
Zuytbroeckmers tot Oldeburgh /ende sullen de On-
derdanen achte dagen tho voeren publicklick getwaer-
schout werden / op wat dach slyluiden de Leveringe
sullen hebben te doen. De gene de wonen onder en-
de over die Spetse sullen geven / over het anderde
Zahr van einen vollen Heerdt ein syde Specks / die
halve Heerden na advenant. Ende de op het Speck
register niet en staen op Speck gestelt na vthwyfen
van het Register ein bundt Slass. Die Teegden
van het Koren sullen betackt werden gelick die over
vierentsestich Jaeren op de Erven verdeelt/ ende vols-
gende onse register van den Jaere Sestienhundert
ende thiene entfangen syn. Ende sal de ghene die de
voors. Koornschattinge van onsent wegen entfan-
gen sal / neffens den ontsanck gehouden syn / over tho
leveren Quitantie sonder enige vergeldinge offte
schryffloen/daervoren te eischen. Sullen noch die re-
spective Carspelen betalen die Kohschattinge/achter-
volgende het register van den Jaere viffstien hundert
ende Negenenviffstich / te weten dat Carspel Aurich
buiten der Statt thien Embder gulden/ Westerende
vyff gulden / Barstede drie gulden / Middels drie
gulden vyff schaep / Ardorp drie gulden / Westertie-
pen

pen vyff gulden / Dchtelburen drie gulden / Banck-
stede twee gulden / Wenhe seven gulden seven schaep/
Wysens drie gulden / Holdtdorp seven gulden seven
schaep / Oldendorp drie gulden drie schaep / Straeck-
holt vyff gulden / Backbande vyff gulden / Zimmel
drie gulden / Hakhusen ende Aingerwolt t'samen
drie gulden vyff schaep / dat Carspel tho Dofteel
twelff gulden / Marienhove negenthtien gulden/
Siegelsum drie gulden drie schaep / Engerhave
thien gulden / Sitterbuer negen gulden / Wibelshuer
drie gulden vyff schaep / Beide Carspel / Forlitz/
Suytwolde / t'samen seß Embder gulden seß schaep/
ende in dien betwesen kan werden / dat na den jare lix.
tot den Jare eenensoeventich / die vorß. Fredeboger
Roeschattinge hoger is betaelt dan voren is ver-
haelt / sal dieselve ock na dat sulckes gebleken sal wes-
sen hoger betaelt werden / Item tot Stwynnegelt / Ar-
dorp drie Embder gulden twee schaep ende acht wit-
ten / Middels drie gulden vyff schaep / Westerrypen
drie gulden / Dchtelbuer twee gulden / Banckstede
twee gulden / Straeckholt drie gulden een Schaep/
Backbande drie gulden twee schaep / Zimmel twee
gulden / ende Hakhusen met Aingerwolt t'samen twee
Embder gulden drie schaep / sullen noch betalen / doer
het geheele ampt van elke volle Erbe tot wachtgelt
een Rynckdaler / darvan die werffsluiden fry sullen
wesen / Item van elcken Heert ende Huis daer roock
vth gaet ende bewoent werdt een hoen / ende een stige
Eger / daerbeneven sullen die van Broeckmerlandt /

Rype / Dchtelbuer / ende Banckstede vören den Torff
die wy tot onser Hoffholdinge tot Aurick van doen
hebben / met dien verstande / dat die van Broeckmers
landt meer niet belast sullen werden / dan met seuen /
ende die van Rype / Dchtelbuer ende Banckstede /
met seß voeren Torffs / in het Jaer op elcken geheelen
Heerdt / ende de mindere na advenant. De Ingesetes
nen onder Auricker Glockenslach buiten der Stede /
Barstede ende Westerende / sullen Torff graven
seß dagen / ende die van Middels ende Ardorp twe
dagen / te tweten op elcken vollen Heerdt / ende minder
na advenant. Item de Garspelen voor de Spetse
gelegen / sullen graven drie dagen / ende die Garspe
len over de Spetse / sullen desen torff voeren / alle den
Graveren sal Brodt ende klein bier / op hun werck
van onsent wegen werden geschaffet / die Inwoeneren
van Rype / Dchtelbuer / Banckstede / Westereinde
ende Barstede / sullen noch als vor desen / Maeyen
ende Sweelen t'hoey / t'welck wy op onsen Huise Au
rick op doen / dan in het Sweelen comen hen te hulpe
de van der Stede Aurick ende Auricker Garspel / en
de genieten kost ende bier / het Hoey sullen sy ock gesa
mentlich / Auricker vthbesondert invoeren / vorders
sullen die Broeckmers betaelen op seder Demet twe
schaepen ende drie Witten / ende die Rypsters / die
van Wenhe / Holdtorp / Wfsens / Oldendorp / Dch
telbuer / Barstede / ende Westereinde op elcken vollen
Heert twe Rypkes dalers / ende eenen halven / halve
ende

ende minder gedeelten na advenant/het ghene in gelde tho betalen staet / sal opgebracht werden in twee terwynnen/de eine helffte Michaelis / ende die andere helffte Pinxteren / ende t'gheme mette mate ende gewichte geleveret werdt/sal voldaeen werden/mit alsulcken strickende mate / ende sodanich gewichte / als in die quartieren landt gebruijcklick syn. Ende en sullen onse Ontfangers / Dispensiers offte Keuckenschryvers/onfen Onderdanen geen overwichte/nochte ongehoopte offte geschudde mate / affeischen/nochte niet meer dan voren verhaelt is/moggen affforderen / het sy dan onder prætext van schryffloen van die quitantien offte andersins / ende sullen hen genoeghen laten met sodanigen Koren/als GDDt Almeechtich op den Acker verleent sal hebben. Boven desen reservere wy an ons(dar tho onse voors. Onderdanen hen willich erboeden hebben) So wanneer einige Rheimische Graven/Fursten offte hoger standes persoenen/ ons sullen comen besoecken. Item in gefalle van Heeren ende Heeren Kinderen brulofftfeften/ende beganckenissen van Doden/ van elcken Heert een voer metten Wagen / vch ende in van het eine Ampt in het andere/ daer den deurtocht vallen sal / synde onse ernstige meinunge/ dat onse goede Onderdanen vorder niet gemotet sullen werden / ende dat onse Officieren / in sodanigen gefallen niet mehr Wagens anslaen / dan totten dienst noedich sullen wesen/ den welcken wy bevelen/ dat se in het anslaen goede gelickheit houden/

ende

ende hen niet en verborderen van die ghene die t'huys
gelaten offte die niet opgeboden en werden/ enich gelt
offte vordel afftenehmen / so lieff als sy ons hebben.
Die vyf Heerden van de Sitterbuermersluiden ende
die vier Heerden van de Woltmermersluiden mit
die vier Heerden ende einen halven van de Engers
hoovermersluiden / t'samen derthien Heerden ende
ein halven / sullen ons t'samen geven op Joannis
des Döpers dach binnen Awrich twee ende ein halve
Zonne goede roede ende onstraffbare Botter in
ganzke ende halven Zonnen / mitgaders op elcken
Heerdt ein Lam/ende ein syde Specks/ offte vyff da
lers van vyfftien schaep het stuck / t'heurder optie.
De Woltmers sullen ons doen / t'ghene sy ons vol
gende particulier Contract schuldic syn / ende die
derthien Heerden in Ripster hamrick sullen Jaerlicx
betaelen t'samen derthien Ricks Dalers voor alle
Diensten/ en met het gene hier voren verhaelt staet/
sullen alle onse Onderdanen des Ampts Awrich vry
wesen ten ewigen dagen/ van alle andere Praestationen
ende Hoffdiensten / Vyffdiensten / Wagendiensten/
Zurffvoeren/ Wachtgelden/ Knechtegelden/ repara
tien van onse Huesen/ende andere bestwaernissen/die
sy t'onser Hoffholdinge ende onderholdinge onses
Huises Awrich van rechts offte gewoente wegen
schuldic syn offte moegen wesen / ende die hen voer
maels opgelecht syn/ offte noch opgelecht souden mo
gen worden/ Belovende voor ons ende onsen Naco
meren

meren dat wy die voorsz. præstationen tot ghenen tyden
sullen steigere / nochte onse gemelte Onderdanen
offte heure Raecomelingen / boven het ghene voorsz.
is beschwaeren / ende en verstaen niet dat met desen
Accorde gerevoceert syn / offte gepræjudiciert / die Ex-
emptien ende vrydomen enigen plaetzen offte perso-
nen by Privilegie gegeven / offte ter oorsaecte van
haere bedienungen competerende van Hoffdiensten
ende vorgeroerde præstationen / maer blyven dieselve
als van Duts. Ende wy Sixtus v. Amama Dr. des
derden standes Syndicus, Imeli Agenna ende Kein-
cke Vbben / tot desen gevolmechtigt / beloven voor ons
ende onsen nakomelingen Ingesetenen van Auricker
Ampe / het ghene hierboven verhaelt ende gespecifi-
ceert is / aen onsen Genedigen Heeren E N N D
Graven ende Heeren tot Ostfrieslant / ende S. G.
Ervn ende Raecomelingen / Graven tot Ostfries-
lant / wel doegdelick ende getrouwlyck te doen præ-
steren / ende iho betalen / Alles sonder argelyst. Aldus
gedaen op einen gemeinen Landtage tot Disterhuts-
sen / den 20 Maij, anno 1611. stylo antiquo.

Ende was getekent.

Eano

m. pp.

locus
sigilli.

By special Bevel der Gedeputeerden des derden offte Huch-
mans Standt /

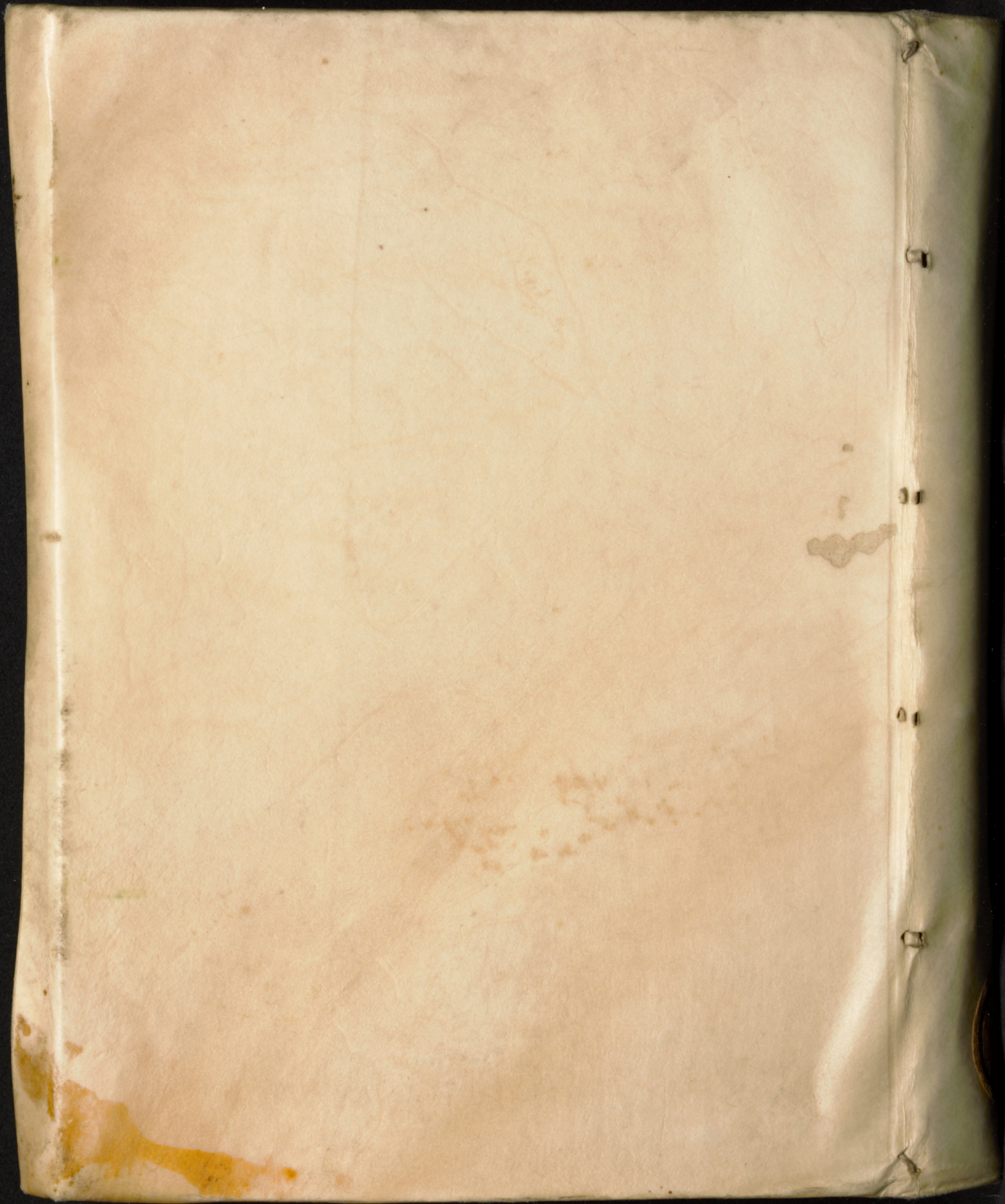
Sixtus van Amama Dr. Syndicus tertij ordinis Frisiae Orientalis.

Imeli Agenna / Keincke Vbben / Wilber Daken /
Ede Kecken / Jocke Ecken.

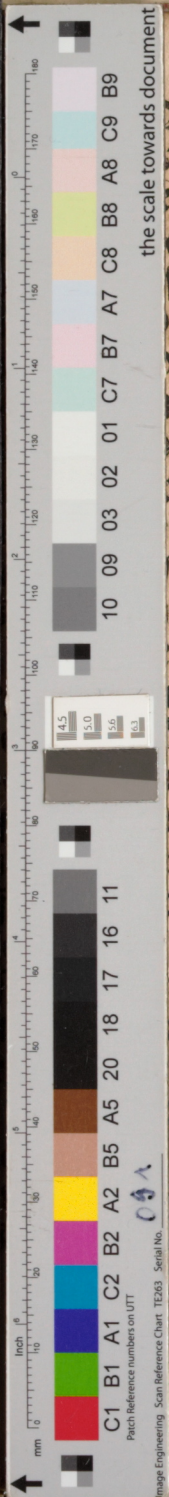

Quartier gebruecht is. Ende sul-
angers / Dispensiers offte Roekens-
en Onderdanen gheen opgehöpte off-
affnehmen / offte enſchen / nochte het
ffvörderen / het ſy dan onder prætext
hn van die Quitantien / offte ander-
de ſullen hen genögen laten met ſo-
/als Godt Almechtich op den Acker
hen. Baven deſen reſerveren wy aen
onſe voorñ. Onderdanen hen willich
n) ſoe wannehr einige vthheimiſche
ſten/offte Hoger Standes Perſonen/
en beſöken / Item Ingefalle van Hee-
n Kinderen / Bruilofftefeſten / ende
van Dooden / van elcken Heerdt een
Wagen vth ende in/van het eene Ampt
er den doortocht vallen ſal/ ſynde onſe
ange/ dat onſe goede getrutwe Onder-
niet gemöiet ſollen werden/en dat onſe
odanige gevallen / niet mehr Wagens
/ dan tot den Dienſte noodich ſollen
ſcken wy beſaſten / dat ſy goede gelyck-
aen onderhouden/ ende hen niet en ver-
die gheenen die t Huiſſ gelaten / ende
oden en werden/enich Geldt offte vor-
ſo lieff wy henluyden ſyn / Mit welc
eſtatten ſullen alle onſe Onderdanen
redeborch fry weſen ten ewigen Da-
gen